

Prifysgol
Aberystwyth
University

Llyfryn Incwm Fferm Cymru
Canlyniadau 2011/12

Sefydliad y Gwyddorau Biolegol, Amgylcheddol a Gwledig

Prifysgol Aberystwyth

Gogerddan

Aberystwyth

Ceredigion SY23 3EB

Ffôn: 01970 622253

E-bost: farmsurv@aber.ac.uk

<http://www.aber.ac.uk/en/ibers/enterprise-kt/fbs/>

Rhagair

Mae Prifysgol Aberystwyth wedi bod yn ymchwilio incwm ffermydd Cymru er cyn yr Ail Ryfel Byd ac mae 2011/12 yn nodi 75 mlwyddiant yr Arolwg. Mae'r Arolwg, sy'n cael ei gydnabod fel yr un mwyaf awdurdodol ar sefyllfa ariannol a pherfformiad incwm ffermydd, yn darparu gwybodaeth i wneuthurwyr polisi ar gyflwr economaidd y diwydiant ac yn darparu data cymharol gwerthfawr ar gyfer asesu perfformiad ffermydd unigol.

Mae'r llyfryn hwn yn seiliedig ar yr Arolwg Busnes Fferm (FBS) llawn sy'n cynnwys gwybodaeth a gasglwyd ar dros 550 o ffermydd Cymru a ddewiswyd ar hap. Bwriad y llyfryn yw darparu teclyn meincnodi sy'n hawdd ei ddefnyddio i ffermwyr ac mae'n cynnwys y wybodaeth ariannol a ffisegol ddiweddaraf am y prif fathau o ffermydd yng Nghymru. Mae'r canlyniadau a ddangosir yn groes i rai agweddau o fethodoleg yr FBS a'r ffordd o gyflwyno canlyniadau, er enghraifft, mae mewnbynnau tybiannol megis gwerth rhentu ar gyfer ffermydd ym meddiant y perchennog a llafur di-dâl wedi cael eu cymryd allan tra bo taliadau cyllid wedi cael eu cynnwys, er mwyn i'r ffigurau hyn gynrychioli costau gwirioneddol. Mae'r llyfryn hwn yn dangos llafur di-dâl i ddibenion cyfeirio yn unig ac hefyd mae ond yn cynnwys rhai mathau o ffermydd. Ar gyfer dadansoddiad cynhwysfawr ac ar gyfer ddadansoddi tueddiadau blwyddyn ar flwyddyn ar incwm, cyfeiriwch at y canlyniadau llawn a gyhoeddwyd yn adroddiad blynyddol 'Arolwg Busnes Ffermydd yng Nghymru: Canlyniadau Ystadegol ' (ar gael ar-lein).

Mae Prifysgol Aberystwyth wedi bod yn gysylltiedig ag astudiaethau'r tir ers 1878, a'r FBS yw ei chytundeb ymchwil hynaf. Priodol felly yw cydnabod yn ddiolchgar y llu o ffermwyr ledled Cymru sydd wedi darparu gwybodaeth fanwl; Llywodraeth Cymru sy'n ariannu'r Arolwg presennol; Cyswllt Ffermio am noddi'r llyfryn hwn a staff yr Arolwg, ddoe a heddiw.

Tony O'Regan
Cyfarwyddwr yr Arolwg Busnes Fferm

Cyflwyniad

Mae proffidioldeb yn ganolog i unrhyw fusnes fferm, er y bydd gan ffermwyr lawer o amcanion busnes a phersonol eraill. Mae'r amrywiaeth o ran perfformiad ac elw a welir yn y llyfryn hwn yn dangos yn eglur ehangder y newidiadau posib. Drwy gymharu neu 'feincnodi' perfformiad fferm, gellir adnabod cryfderau posib a manau gwan y busnes. Dylai pob cynhyrchwr fod yn ymwybodol o'i gostau cynhyrchu ei hun a sut y maent yn cymharu â chostau ffermwyr eraill.

Mae'r canlyniadau yn y llyfryn wedi eu gosod allan fel a ganlyn gan ddangos data ar gyfer y busnesau sy'n perfformio'n ganolog a'r rhai hynny sydd yn y traean uchaf:

1. Data Fferm Gyfan (Tudalennau 5 – 16)

Yn yr adran data fferm gyfan ceir cyfrifon elw a cholled a mantolen gryno ar gyfer chwe gwahanol fath o fferm. Dengys y canlyniadau gyfartaledd elw neu golled y ffermydd hyn ynghyd â'r cyfartaledd fesul hectar. Dangosir hefyd faint a graddfa stocio'r ffermydd ynghyd â dangosyddion perfformiad allweddol, perthnasol eraill.

2. Data Elw Bras (Tudalennau 17 – 20)

Yn y llyfryn ceir data ar gyfer wyth gwahanol fenter fferm. Mae elw bras yn cymharu incwm gyda chostau uniongyrchol cynhyrchu. Mae angen cryn ofal wrth ddefnyddio elw bras gan nad yw costau anuniongyrchol (sefydlog) y cynhyrchu yn cael eu hystyried.

3. Data Costau Cynhyrchu (Tudalennau 21 – 22)

Yn y llyfryn ceir costau cynhyrchu ar gyfer pedwar allbwn amaethyddol. Ystyrir cyfanswm cost cynhyrchu fesul uned. Trwy ystyried y costau uniongyrchol ac anuniongyrchol (a ddyfernir fesul uned da byw) mae cynhyrchwr mewn gwell lle i ystyried pa mor gystadleuol ac effeithiol yw'r fenter.

DIFFINIADAU O DERMINOLEG A NODIADAU EGLURHAOL

Hectarau effeithiol (Eff/ha) Golyga arwynebedd y fferm gyfan ar ôl tynnu arwynebedd ffyrdd, coetiroedd, tir diffaith ac adeiladau ac ar ôl ystyried porfa bras yn ôl ei arwynebedd cyfwerth o dir pori da.

Cynllun y Taliad Sengl Disodlwyd holl gymorthdaliadau a oedd yn gyswllt â chynhyrchiant gyda Chynllun y Taliad Sengl fel rhan o ailstrwythuro'r polisi amaethyddol cyffredin (CAP).

Mathau o Ffermydd

Mynydd Yn yr Ardal Dan Anfantis Fawr yn bennaf.

Ucheldir Yn yr Ardal Dan Anfantis yn bennaf.

Llawr Gwlad Y tu allan i'r Ardal Llai Ffatriol yn bennaf.

Data Fferm Gyfan

Penderfynu data fferm gyfan Caiff y data ar gyfer y traean uchaf o gynhyrchwyr ei benderfynu yn ôl elw ar ôl rhent a chyllid fesul hectar effeithiol.

Cymorthdaliadau anuniongyrchol Cymorthdaliadau na gafwyd eu dadgyplu e.e. cynllun Organig, Tir Gofal a ESA. Mae'n cynnwys Tir Mynydd ar ffermydd llawr gwlad a godro os yn berthnasol.

Costau cnydau eraill Yn cynnwys holl gostau porthiant a chnydau eraill e.e. hadau, chwystrellion, lapio a chortyn ond nid gwrtaith a chontractio.

Contractio penodedig Contractio y gellir ei gysylltu â mentrau penodedig e.e. combeinio, cneifio a gwasgaru slyri.

Costau fferm cyffredinol Yn cynnwys trydan, ffôn, trwyddedau, yswiriant, ffioedd proffesiynol a thanysgrifiadau.

Incwm amrywiol Yn cynnwys contractio, rhent bythynod, taliadau fforddfraint, ac unrhyw incwm amrywiol arall. Yn cynnwys elw o unrhyw fentrau arall sydd ddim yn arddangos.

Cyfran o'r fferm a berchnogir Gwerth Net wedi ei fynegi fel canran o'r asedau cyfan.

Cyfradd Stocio (glu/adj. forage ha) Unedau pori da byw fesul hectar o dir porthiant wedi'i gymhwysu.

Unedau Da Byw (LU) ac Unedau Pori Da Byw (GLU) Cyfnewidir niferoedd da byw yn unedau da byw ar sail amcangyfrif o anghenion ynni, er mwyn cyfrifo cyfanswm stocio'r da byw sy'n pori ar y fferm.

Buchod godro – allbwn arall Allbwn net o werthu/brynu gwartheg a lloi. Hefyd yn cynnwys newid mewn gwerth.

<i>Llafur taledig</i>	Cyfanswm y llafur a dalwyd yn cynnwys llafur achlysurol, rhan amser a llawn amser.
<i>Llafur di-dâl (heb gynnwys ffermwr a'i briod)</i>	Llafur di-dâl neu lafur a dderbynnir am daliad sydd yn llai na'r hyn a delir fel arfer am y gwasanaeth. Ni chaiff llafur di-dâl ei gynnwys yn yr elw ar ôl rhent a chyllid.
<i>Costau tir</i>	Yn cynnwys costau'n berthnasol i atgyweirio adeiladau ac adnoddau tir e.e. gwrychoedd, ffensio, walio, ffosydd a chlwydi. Hefyd yn cynnwys costau dŵr.
<i>Cyllid</i>	Yn cynnwys costau banc, taliadau llog ac unrhyw log prydlesu/hur-bryniant. Dim yn cynnwys ad-daliadau cyfalaf.
<i>Data Elw Bras</i>	Y pen ar sail y fuches / ddiadell. Dangosir i'r mentrau penodol drwy dynnu'r costau uniongyrchol (amrywiol) o'r allbwn perthnasol.
<i>Costau da byw eraill</i>	Mae costau da byw eraill yn cynnwys prynu deunyddiau megis gwellt, comisiwn gwerthu a chostau penodol eraill y mentrau da byw.
<i>Porthiant a chostau porthiant</i>	Yn cynnwys costau eraill i borthiant, gwrtaith contractio porthiant a chostau tir pori tymhorol.
<i>Data Costau Cynhyrchu</i>	Rhannu costau amrywiol a sefydlog gyda'r cilogram o gig (mewn pwysau byw) neu litr o laeth a gynhyrchir. Penodi'r costau sefydlog ar unedau pori da byw ar ôl i'r cyfran o unrhyw dir â'r a/neu incwm amrywiol gael ei ddi-ddynnu. Yn drefnedig drwy elw net.
<i>Adnewyddu buches/diadell</i>	Newid yng ngwerth da byw magu, wedi ystyried gwerthiant anifeiliaid a phryniant anifeiliaid magu.
<i>Pŵer a pheiriannau</i>	Yn cynnwys atgyweirio peirianwaith, tanwydd, contractio arall a dibrisio peiriannau.
<i>Adeiladau</i>	Costau tir a dibrisiad adeiladau.
<i>Elw net</i>	Allbwn ar ôl cyfanswm costau/mewnbwn i fentrau penodol.

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd : 129

	Pob fferm £/fferm	Pob fferm £/eff.ha.	Traean uchaf £/eff.ha.
ALLBYNNAU			
Gwartheg cig eidion	38597	327	382
Defaid	45446	385	538
Cnydau a phorthiant	3863	33	39
Taliad Sengl	33450	283	334
Tir Mynydd	4022	34	38
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	5379	46	61
Incwm amrywiol	5338	45	50
CYFANSWM ALLBYNNAU	136095	1153	1442
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	16733	142	142
Costau tir pori tymhorol	5170	44	42
Milfeddygol a meddyginiaethau	4241	36	40
Costau da byw eraill	8060	68	73
Gwrteithiau	8054	68	82
Costau cnydau eraill	1993	17	20
Contractio penodedig	3890	33	37
CYF. COSTAU NEWIDIOL	48141	408	436
Llafur y telir amdano	3973	34	31
Contractio arall a llogi peiriannau	863	7	9
Tanwydd a thrwsio	10843	92	99
Dibrisiant peiriannau	11201	95	105
Costau ffermio cyffredinol	9877	84	88
Costau tir	4102	35	36
Dibrisiant adeiladau	3122	26	24
CYF. COSTAU SEFYDLOG	43981	373	392
CYFANSWM MEWNBYNNAU	92122	781	828
ELW CYN RHENT A CHYLLID	43973	372	614
Rhent	2207	19	18
Cyllid	3408	29	28
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	38358	324	568
Llafur di-dâl	6119	52	70

	Wedi'i pherchnogi	Tenant	Cymysg
	£/fferm	£/fferm	£/fferm
MANTOLEN			
Nifer o ffermydd	69	5	55
CYFANSWM ASEDAU	947552	259091	948827
CYFANSWM DYLEDION ALLANOL	79219	35740	66727
GWERTH NET	868333	223351	882100
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	92	86	93

	Pob fferm	Traean uchaf
	Hectarau	Hectarau
DATA FFISEGOL		
ARWYNEBEDD TIR		
Glaswelltir a chnydau phorthiant	105.24	97.70
Ydau a chnydau eraill	1.06	1.68
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	39.92	50.21
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	146.22	149.59
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	118.11	110.36

	Pob fferm	Traean uchaf
	nifer	nifer
DA BYW		
Buchod sugno	43	38
Gwartheg eraill	89	87
Defaid magu	575	627
Defaid eraill	385	441

	Pob fferm	Traean uchaf
DANGOSYDDION PERFFORMIAD		
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.25	1.34
Gwerthiant ŵyn parod (nifer y famog)	0.84	1.08
Gwerthiant ŵyn parod (£ y oen)	73.80	77.34
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.89	0.92
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1146	1167
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	782	881
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	1.05	1.12

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd : 121

	Pob fferm £/fferm	Pob fferm £/eff.ha.	Traean uchaf £/eff.ha.
ALLBYNNAU			
Gwartheg cig eidion	12041	81	108
Defaid	58780	397	637
Cnydau a phorthiant	1586	11	15
Taliad Sengl	32854	222	298
Tir Mynydd	5408	37	42
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	6416	43	50
Incwm amrywiol	4289	29	49
CYFANSWM ALLBYNNAU	121374	820	1199
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	13423	91	120
Costau tir pori tymhorol	5137	35	54
Milfeddygol a meddyginiaethau	3922	27	38
Costau da byw eraill	5526	37	55
Gwrteithiau	6263	42	62
Costau cnydau eraill	1329	9	11
Contractio penodedig	2657	18	27
CYF. COSTAU NEWIDIOL	38257	259	367
Llafur y telir amdano	3235	22	22
Contractio arall a llogi peiriannau	783	5	6
Tanwydd a thrwsio	9518	64	82
Dibrisiant peiriannau	9833	66	78
Costau ffermio cyffredinol	8424	57	66
Costau tir	3038	21	25
Dibrisiant adeiladau	2295	16	17
CYF. COSTAU SEFYDLOG	37126	251	296
CYFANSWM MEWNBYNNAU	75383	510	663
ELW CYN RHENT A CHYLLID	45991	310	536
Rhent	3192	22	24
Cyllid	2434	16	12
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	40365	272	500
Llafur di-dâl	5025	34	34

	Wedi'i pherchnogi	Tenant	Cymysg
	£/fferm	£/fferm	£/fferm
MANTOLEN			
Nifer o ffermydd	60	11	50
CYFANSWM ASED AU	964679	200268	676073
CYFANSWM DYLEDION ALLANOL	60562	32745	77139
GWERTH NET	904117	167523	598934
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	94	84	89

DATA FFISEGOL	Pob fferm	Traean uchaf
ARWYNEBEDD TIR	Hectarau	Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	124.07	99.28
Ydau a chnydau eraill	0.36	0.14
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	85.16	37.15
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	209.59	136.57
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	147.97	111.32

DA BYW	Pob fferm	Traean uchaf
	nifer	nifer
Buchod sugno	15	13
Gwartheg eraill	29	25
Defaid magu	947	952
Defaid eraill	616	696

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.11	1.21
Gwerthiant ŵyn parod (nifer y famog)	0.74	0.82
Gwerthiant ŵyn parod (£ y oen)	65.83	69.44
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.87	0.90
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1056	1011
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	748	787
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	0.73	0.89

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd : 88

	Pob fferm £/fferm	Pob fferm £/eff.ha.	Traean uchaf £/eff.ha.
ALLBYNNAU			
Gwartheg cig eidion	41111	409	570
Defaid	42984	428	598
Cnydau a phorthiant	7601	76	121
Taliad Sengl	26951	268	326
Tir Mynydd	2265	23	23
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	3115	31	22
Incwm amrywiol	4538	45	58
CYFANSWM ALLBYNNAU	128565	1280	1718
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	14907	148	201
Costau tir pori tymhorol	3608	36	64
Milfeddygol a meddyginiaethau	3387	34	35
Costau da byw eraill	6744	67	78
Gwrteithiau	8864	88	120
Costau cnydau eraill	2625	26	31
Contractio penodedig	4462	44	52
CYF. COSTAU NEWIDIOL	44597	443	581
Llafur y telir amdano	3098	31	36
Contractio arall a llogi peiriannau	876	9	10
Tanwydd a thrwsio	10507	105	117
Dibrisiant peiriannau	10620	106	92
Costau ffermio cyffredinol	8756	87	87
Costau tir	3824	38	45
Dibrisiant adeiladau	2773	28	28
CYF. COSTAU SEFYDLOG	40454	404	415
CYFANSWM MEWNBYNNAU	85051	847	996
ELW CYN RHENT A CHYLLID	43514	433	722
Rhent	3095	31	39
Cyllid	2641	26	21
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	37778	376	662
Llafur di-dâl	4510	45	60

	Wedi'i pherchnogi	Tenant	Cymysg
	£/fferm	£/fferm	£/fferm
MANTOLEN			
Nifer o ffermydd	48	6	34
CYFANSWM ASED AU	778021	159175	861591
CYF. DYLEDION ALLANOL	48779	3755	94693
GWERTH NET	729242	155420	766898
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	94	98	89

	Pob fferm	Traean uchaf
	Hectarau	Hectarau
DATA FFISEGOL		
ARWYNEBEDD TIR		
Glaswelltir a chnydau phorthiant	94.53	106.18
Ydau a chnydau eraill	3.17	5.25
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	9.59	8.09
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	107.29	119.52
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	100.47	114.36

	Pob fferm	Traean uchaf
	nifer	nifer
DA BYW		
Buchod sugno	32	30
Gwartheg eraill	88	119
Defaid magu	453	654
Defaid eraill	351	541

	Pob fferm	Traean uchaf
DANGOSYDDION PERFFORMIAD		
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.37	1.39
Gwerthiant ŵyn parod (nifer y famog)	1.09	1.16
Gwerthiant ŵyn parod (£ y oen)	80.23	82.53
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.90	0.91
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1081	1082
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	707	859
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	1.15	1.30

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd : 56

	Pob fferm £/fferm	Pob fferm £/eff.ha.	Traean uchaf £/eff.ha.
ALLBYNNAU			
Gwartheg cig eidion	32977	449	609
Defaid	33604	457	712
Cnydau a phorthiant	10898	148	165
Taliad Sengl	21091	287	347
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	2249	31	36
Incwm amrywiol	5130	70	128
CYFANSWM ALLBYNNAU	105949	1442	1997
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	11320	154	178
Costau tir pori tymhorol	2602	35	83
Milfeddygol a meddyginiaethau	2511	34	43
Costau da byw eraill	5460	74	108
Gwrteithiau	6560	89	101
Costau cnydau eraill	2623	36	43
Contractio penodedig	3584	49	54
CYF. COSTAU NEWIDIOL	34660	471	610
Llafur y telir amdano	2307	31	32
Contractio arall a llogi peiriannau	598	8	10
Tanwydd a thrwsio	7801	106	141
Dibrisiant peiriannau	8564	117	134
Costau ffermio cyffredinol	8236	112	137
Costau tir	3513	48	55
Dibrisiant adeiladau	2261	31	33
CYF. COSTAU SEFYDLOG	33280	453	542
CYFANSWM MEWNBYNNAU	67940	924	1152
ELW CYN RHENT A CHYLLID			
Rhent	3797	52	23
Cyllid	1659	23	12
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	32553	443	810
Llafur di-dâl	3559	48	81

	Wedi'i pherchnogi	Tenant	Cymysg
	£/fferm	£/fferm	£/fferm
MANTOLEN			
Nifer o ffermydd	24	10	22
CYFANSWM ASEDAU	688332	151434	804848
CYF. DYLEDION ALLANOL	26566	13309	91312
GWERTH NET	661766	138125	713536
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	96	91	89

	Pob fferm	Traean uchaf
	Hectarau	Hectarau
DATA FFISEGOL		
ARWYNEBEDD TIR		
Glaswelltir a chnydau phorthiant	64.76	53.51
Ydau a chnydau eraill	5.17	3.75
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	8.45	7.64
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	78.38	64.90
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	73.46	59.51

	Pob fferm	Traean uchaf
	nifer	nifer
DA BYW		
Buchod sugno	17	11
Gwartheg eraill	77	82
Defaid magu	335	360
Defaid eraill	278	342

	Pob fferm	Traean uchaf
DANGOSYDDION PERFFORMIAD		
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.40	1.42
Gwerthiant ŵyn parod (nifer y famog)	1.20	1.24
Gwerthiant ŵyn parod (£ y oen)	83.05	85.64
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.94	0.84
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1143	1172
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	706	912
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	1.30	1.41

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd : 65

	Pob fferm £/fferm	Pob fferm £/eff.ha.	Traean uchaf £/eff.ha.
ALLBYNNAU			
Buchod godro - llaeth	201720	2289	3847
- allbwn arall	492	6	3
Gwartheg eraill	33533	381	461
Defaid	14263	162	71
Cnydau a phorthiant	3872	44	31
Taliad Sengl	26608	302	411
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	2383	27	15
Incwm amrywiol	2911	33	44
CYFANSWM ALLBYNNAU	285782	3244	4883
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	70840	804	1104
Costau tir pori tymhorol	9013	102	168
Milfeddygol a meddyginiaethau	8505	97	141
Costau da byw eraill	18864	214	296
Gwrteithiau	16535	188	261
Costau cnydau eraill	4290	49	58
Contractio penodedig	12799	145	188
CYF. COSTAU NEWIDIOL	140846	1599	2216
Llafur y telir amdano	8679	98	172
Contractio arall a llogi peiriannau	1324	15	21
Tanwydd a thrwsio	16052	182	259
Dibrisiant peiriannau	15436	175	249
Costau ffermio cyffredinol	14487	164	232
Costau tir	7736	88	126
Dibrisiant adeiladau	7447	85	108
CYF. COSTAU SEFYDLOG	71161	807	1167
CYFANSWM MEWNBYNNAU	212007	2406	3383
ELW CYN RHENT A CHYLLID	73775	838	1500
Rhent	4093	46	40
Cyllid	6069	69	58
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	63613	723	1402
Llafur di-dâl	8507	97	157

	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
MANTOLEN			
Nifer o ffermydd	33	2	30
CYFANSWM ASEDAU	1013079	-	781046
CYFANSWM DYLEDION ALLANOL	138809	-	166483
GWERTH NET	874270	-	614563
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	86	-	79

DATA FFISEGOL	Pob fferm	Traean uchaf
ARWYNEBEDD TIR	Hectarau	Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	83.56	59.58
Ydau a chnydau eraill	1.54	0.18
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	11.75	6.23
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	96.85	65.99
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	88.13	61.01

DA BYW	Pob fferm	Traean uchaf
	nifer	nifer
Buchod godro	107	118
Buchod sugno	1	0
Gwartheg eraill	103	88
Defaid magu	220	73
Defaid eraill	122	37

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	7045	7391
Mantais dros ddwysfwyd (£ y fuwch)	1317	1461
Gwerthiant llaeth (£ y fuwch)	1849	1956
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	26.71	26.91
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	1.82	2.15

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd : 57

	Pob fferm £/fferm	Pob fferm £/eff.ha.	Traean uchaf £/eff.ha.
ALLBYNNAU			
Buchod godro - llaeth	304724	2777	3681
- allbwn arall	-2069	-19	17
Gwartheg eraill	45637	416	506
Defaid	3271	30	12
Cnydau a phorthiant	6078	55	62
Taliad Sengl	33578	306	356
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	2335	21	29
Incwm amrywiol	4874	44	62
CYFANSWM ALLBYNNAU	398428	3630	4725
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	91642	835	1010
Costau tir pori tymhorol	9823	90	163
Milfeddygol a meddyginiaethau	11838	108	120
Costau da byw eraill	25288	230	227
Gwrteithiau	19695	179	200
Costau cnydau eraill	7920	72	84
Contractio penodedig	16529	151	144
CYF. COSTAU NEWIDIOL	182735	1665	1948
Llafur y telir amdano	22141	202	206
Contractio arall a llogi peiriannau	2374	22	26
Tanwydd a thrwsio	23693	216	239
Dibrisiant peiriannau	20332	185	208
Costau ffermio cyffredinol	22688	207	250
Costau tir	8601	78	110
Dibrisiant adeiladau	9578	87	110
CYF. COSTAU SEFYDLOG	109407	997	1149
CYFANSWM MEWNBYNNAU	292142	2662	3097
ELW CYN RHENT A CHYLLID			
Rhent	7280	66	71
Cyllid	10514	96	99
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	88492	806	1458
Llafur di-dâl	9925	90	114

	Wedi'i pherchnogi	Tenant	Cymysg
	£/fferm	£/fferm	£/fferm
MANTOLEN			
Nifer o ffermydd	23	7	27
CYFANSWM ASED AU	1480806	295375	1201154
CYFANSWM DYLEDION ALLANOL	297705	42874	247967
GWERTH NET	1183101	252501	953187
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	80	85	79

	Pob fferm	Traean uchaf
	Hectarau	Hectarau
DATA FFISEGOL		
ARWYNEBEDD TIR		
Glaswelltir a chnydau phorthiant	105.23	104.41
Ydau a chnydau eraill	3.72	4.00
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	6.37	10.20
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	115.32	118.61
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	109.73	110.21

	Pob fferm	Traean uchaf
	nifer	nifer
DA BYW		
Buchod godro	159	198
Buchod sugno	0	0
Gwartheg eraill	147	174
Defaid magu	60	30
Defaid eraill	30	11

	Pob fferm	Traean uchaf
DANGOSYDDION PERFFORMIAD		
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	6867	7192
Mantais dros ddwysfwyd (£ y fuwch)	1400	1542
Gwerthiant llaeth (£ y fuwch)	1886	2019
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	27.85	28.47
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	2.11	2.52

ELW BRAS: DEFAID MYNYDD**2011/12****Pob diadell Traean uchaf**

Nifer o ddiadelloedd yn y sampl	229	76
Maint y ddiadell (i'r hwrdd)	657	564
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.17	1.41

ALLBWN Y FENTER**£ y famog   £ y famog**

Gwerthiant ŵyn - stôr	3.87	2.75
- wedi'u pesgi	57.78	87.10
Gwerthiant defaid eraill	16.15	20.11
Gwerthiant gwlan	2.09	2.47
Amrywiol	0.17	0.11
Newid mewn gwerth	3.55	7.16
Pryniant defaid	-8.10	-13.41
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	75.51	106.29

COSTAU NEWIDIOL

Porthiant a bwyd wedi'i brynu	13.71	15.98
Costau tir pori tymhorol	3.20	1.74
Milfeddygol a meddyginiaethau	4.12	4.68
Costau da byw eraill	5.11	6.31
Contractio penodedig	1.08	1.32
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	10.75	12.36
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	37.97	42.39

ELW BRAS**37.54   63.90****ELW BRAS: DEFAID UCHELDIR****2011/12****Pob diadell Traean uchaf**

Nifer o ddiadelloedd yn y sampl	66	22
Maint y ddiadell (i'r hwrdd)	498	573
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.41	1.59

ALLBWN Y FENTER**£ y famog   £ y famog**

Gwerthiant ŵyn - stôr	3.71	0.65
- wedi'u pesgi	92.72	123.75
Gwerthiant defaid eraill	17.62	23.01
Gwerthiant gwlan	2.41	2.64
Amrywiol	0.05	0.08
Newid mewn gwerth	6.17	6.00
Pryniant defaid	-17.51	-22.46
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	105.17	133.67

COSTAU NEWIDIOL

Porthiant a bwyd wedi'i brynu	16.64	18.49
Costau tir pori tymhorol	1.39	0.88
Milfeddygol a meddyginiaethau	4.62	4.59
Costau da byw eraill	6.73	7.01
Contractio penodedig	1.24	1.53
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	16.47	14.35
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	47.09	46.85

ELW BRAS**58.08   86.82**

ELW BRAS: DEFAID LLAWR GWLAD		2011/12	
	Pob diadell Traean uchaf		
Nifer o ddiadelloedd yn y sampl	47	16	
Maint y ddiadell (i'r hwrdd)	382	387	
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.40	1.55	
ALLBWN Y FENTER	£ y famog	£ y famog	
Gwerthiant ŵyn - stôr	0.89	0.00	
- wedi'u pesgi	106.44	132.43	
Gwerthiant defaid eraill	16.63	23.05	
Gwerthiant gwlan	2.69	2.88	
Amrywiol	0.03	0.10	
Newid mewn gwerth	9.76	8.56	
Pryniant defaid	-22.89	-29.79	
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	113.55	137.23	
COSTAU NEWIDIOL			
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	15.04	17.09	
Costau tir pori tymhorol	1.62	1.66	
Milfeddygol a meddyginiaethau	5.10	4.89	
Costau da byw eraill	7.66	9.67	
Contractio penodedig	1.44	1.28	
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	16.26	13.95	
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	47.12	48.54	
ELW BRAS	66.43	88.69	

ELW BRAS: BUCHOD SUGNO LLAWR GWLAD		2011/12	
	Pob buches Traean uchaf		
Nifer o fuchesi yn y sampl	15	5	
Maint y fuches (buchod magu)	39	41	
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.86	0.97	
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1108	1218	
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	602	888	
ALLBWN Y FENTER	£ y fuwch	£ y fuwch	
Gwerthiant lloi a gwartheg stôr	338.79	404.60	
Gwerthiant teirw a buchod	76.14	83.45	
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi	472.48	642.16	
Newid mewn gwerth	12.41	-0.96	
Pryniant gwartheg	-108.91	-108.91	
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	790.91	1020.34	
COSTAU NEWIDIOL			
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	100.28	104.57	
Milfeddygol a meddyginiaethau	30.39	21.17	
Costau da byw eraill	87.65	83.53	
Contractio penodedig	0.06	0.00	
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	186.68	194.33	
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	405.06	403.60	
ELW BRAS	385.85	616.74	

ELW BRAS: BUCHOD SUGNO UCHELDIR	2011/12	
	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	42	14
Maint y fuches (buchod magu)	51	54
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.91	0.94
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1107	1146
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	731	756
ALLBWN Y FENTER	£ y fuwch	£ y fuwch
Gwerthiant lloi a gwartheg stôr	506.73	332.28
Gwerthiant teirw a buchod	108.67	133.22
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi	336.07	574.23
Newid mewn gwerth	17.12	73.86
Pryniant gwartheg	-172.26	-194.21
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	796.33	919.38
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	144.40	128.09
Milfeddygol a meddyginiaethau	35.73	31.69
Costau da byw eraill	74.59	69.62
Contractio penodedig	5.72	6.72
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	197.89	176.75
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	458.33	412.87
ELW BRAS	338.00	506.51

ELW BRAS: BUCHOD SUGNO MYNYDD	2011/12	
	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	152	51
Maint y fuches (buchod magu)	38	39
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.89	0.93
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1121	1100
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	794	875
ALLBWN Y FENTER	£ y fuwch	£ y fuwch
Gwerthiant lloi a gwartheg stôr	636.68	746.03
Gwerthiant teirw a buchod	128.83	135.97
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi	168.35	178.37
Newid mewn gwerth	-1.47	20.44
Pryniant gwartheg	-170.70	-180.33
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	761.69	900.48
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	165.18	143.45
Milfeddygol a meddyginiaethau	40.87	39.67
Costau da byw eraill	92.68	87.39
Contractio penodedig	4.15	4.48
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	164.48	153.93
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	467.36	428.92
ELW BRAS	294.33	471.56

ELW BRAS: BUCHOD GODRO ARDALOEDD LLAI FFAFRIOL**2011/12**

	Pob buches Traean uchaf	
Nifer o fuchesi yn y sampl	64	21
Maint y fuches (buchod godro)	106	120
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	6946	8053
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	26.78	27.74

ALLBWN Y FENTER	£ y fuwch	£ y fuwch
Llaeth	1860.45	2233.48
Lloi	95.51	106.61
Gwerthiant teirw a buchod	156.31	172.93
Newid mewn gwerth	37.15	57.01
Prynant gwartheg	-286.62	-311.42
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	1862.80	2258.61

COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	522.19	617.25
Milfeddygol a meddyginiaethau	61.33	63.09
Costau da byw eraill	138.57	135.07
Contractio penodedig	18.13	14.37
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	198.89	207.50
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	939.11	1037.28

ELW BRAS	923.69	1221.33
-----------------	---------------	----------------

ELW BRAS: BUCHOD GODRO LLAWR GWLAD**2011/12**

	Pob buches Traean uchaf	
Nifer o fuchesi yn y sampl	58	19
Maint y fuches (buchod godro)	159	148
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	6849	7879
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	27.83	27.70

ALLBWN Y FENTER	£ y fuwch	£ y fuwch
Llaeth	1905.99	2182.23
Lloi	79.65	95.21
Gwerthiant teirw a buchod	141.86	167.10
Newid mewn gwerth	33.42	33.68
Prynant gwartheg	-267.32	-239.09
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	1893.60	2239.13

COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	517.73	537.38
Milfeddygol a meddyginiaethau	63.37	63.32
Costau da byw eraill	130.61	117.44
Contractio penodedig	23.60	14.63
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	173.45	174.39
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	908.76	907.16

ELW BRAS	984.84	1331.97
-----------------	---------------	----------------

COSTAU CYNHYRCHU CIG OEN**2011/12****Ceiniogau y kg pwysau byw**

	Pob fferm	Traean uchaf	Traean isaf
Nifer o ffermydd	115	38	38
Bwyd	32.87	28.10	37.74
Milfeddygol a meddyginiaethau	9.27	7.63	11.13
Costau da byw eraill	15.54	14.15	16.33
Porthiant	26.09	20.59	30.52
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	83.77	70.47	95.72
ADNEWYDDU DIADELL	14.18	11.63	20.04
Llafur y telir amdano	5.22	2.54	7.47
Pŵer a pheiriannau	38.84	27.95	52.35
Adeiladau	10.80	7.15	14.35
Costau fferm cyffredinol	17.12	12.35	22.82
Rhent	5.33	4.42	6.36
Cyllid	4.00	1.55	6.87
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	81.31	55.96	110.22
CYFANSWM COSTAU	179.26	138.06	225.98
ELW NET	18.35	66.39	-35.20
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.33	1.45	1.20
Maint y ddiadell	651	614	719
Cyfartaledd oen pwysau byw (kg)	39.50	40.94	37.56

COSTAU CYNHYRCHU LLAETH**2011/12****Ceiniogau y litr**

	Pob fferm	Traean uchaf	Traean isaf
Nifer o ffermydd	122	41	41
Bwyd	7.26	6.31	8.31
Milfeddygol a meddyginiaethau	0.88	0.80	0.93
Costau da byw eraill	2.35	1.72	3.02
Porthiant	2.70	2.18	3.13
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	13.19	11.01	15.39
ADNEWYDDU BUCHES	1.47	1.06	2.14
Llafur y telir amdano	0.84	0.50	1.34
Pŵer a pheiriannau	2.79	2.84	2.93
Adeiladau	1.14	0.99	1.37
Costau fferm cyffredinol	1.34	1.21	1.52
Rhent	0.36	0.26	0.42
Cyllid	0.47	0.17	0.84
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	6.94	5.97	8.42
CYFANSWM COSTAU	21.60	18.04	25.95
ELW NET	6.68	10.80	2.00
Mantais dros ddwysfwyd	20.22	21.29	19.05
Pris llaeth	26.91	27.41	26.68

COSTAU CYNHYRCHU CIG EIDION : LLOI SUGNO				2011/12
Ceiniog y kg pwysau byw	Pob fferm	Traean uchaf	Traean isaf	
Nifer o ffermydd	52	17	17	
Bwyd	16.67	6.24	34.32	
Milfeddygol a meddyginiaethau	10.52	9.31	11.52	
Costau da byw eraill	15.17	8.91	24.27	
Porthiant	40.82	26.31	53.73	
Cyfanswm costau newidiol	83.18	50.77	123.84	
Adnewyddu buches	5.27	4.40	11.72	
Llafur y telir amdano	9.97	5.31	14.91	
Pŵer a pheiriannau	63.46	45.30	88.85	
Adeiladau	17.91	14.10	23.64	
Costau fferm cyffredinol	26.54	24.04	32.91	
Rhent	6.74	6.93	6.26	
Cyllid	4.22	0.92	7.67	
Cyfanswm costau sefydlog	128.84	96.60	174.24	
Cyfanswm costau	217.29	151.77	309.80	
Elw net	-80.39	-5.81	-177.24	

Mae cynhyrchu lloi sugno yn cyfeirio at gostau buchod sugno a'u lloi hyd at adeg diddyfnu.

COSTAU CYNHYRCHU CIG EIDION: PESGI				2011/12
Ceiniog y kg pwysau byw	Pob fferm	Traean uchaf	Traean isaf	
Nifer o ffermydd	24	8	8	
Bwyd	55.01	51.53	67.86	
Milfeddygol a meddyginiaethau	4.01	4.38	4.25	
Costau da byw eraill	23.02	24.55	27.11	
Porthiant	34.86	33.84	33.72	
Cyfanswm costau newidiol	116.90	114.30	132.94	
Llafur y telir amdano	6.47	4.75	5.77	
Pŵer a pheiriannau	48.41	41.44	58.13	
Adeiladau	12.23	7.95	18.14	
Costau fferm cyffredinol	20.42	18.45	27.31	
Rhent	3.11	2.27	3.62	
Cyllid	3.38	2.93	2.63	
Cyfanswm costau sefydlog	94.02	77.79	115.60	
Cyfanswm costau	210.92	192.09	248.54	
Elw net	9.43	74.98	-50.65	

Mentrau pesgi yw'r rai hynny sy'n prynu gwartheg cryfion ag ifanc, a'r rhai sy'n pesgi lloi fagwyd ar y fferm ar ôl diddyfnu.

Cyswllt Ffermio - yn helpu i ddatblygu'ch busnes

Cyswllt Ffermio yw gwasanaeth cymorth Llywodraeth Cymru i fusnesau fferm a choedwigaeth yng Nghymru. Mae gennym rwydwaith o staff yn y rhanbarthau i'ch helpu i ddewis pecyn o gymorth sydd wedi'i deilwra i helpu a datblygu eich busnes.

- **Rhaglen Trosglwyddo Gwybodaeth** – mae amrywiol ddigwyddiadau, cyfarfodydd a gweithdai Cyswllt Ffermio yn cadw'ch bys ar byls yr wybodaeth dechnegol a deddfwriaethol ddiweddaraf. Byddwch yn gallu rhannu'r arferion gorau a dysgu gan arbenigwyr yn y diwydiant. Mae'r rhaglen wedi'i hariannu'n llawn.
- **Cynllun y Fferm Gyfan a'r Gwasanaeth Cyngori Ffermwyr** – yn rhoi cyngor busnes a thechnegol i fusnesau cymwys. Bydd ffermwyr cymwys yn cael **hawlio 80%** o gost cymorth a chyngor personol ar amrywiaeth eang o bynciau.
- **Rhaglen Datblygu Sgiliau** – amrywiaeth eang o gyrsiau hyfforddi i ffermwyr cymwys fydd yn gallu **hawlio 80%** o'r gost yn ôl. Gofynnwch am asesiad sgiliau di-dâl a dysgwch sut i wella'ch arferion gwaith, bodloni gofynion cyfreithiol ac arallgyfeirio i feysydd newydd.
- **Digwyddiadau a rhwydweithio** – ymunwch â'n grwpiau trafod lleol ac amrywiol ddigwyddiadau rhwydweithio neu gymorthfeydd unigol i rannu profiadau â ffermwyr eraill, trafod pynciau llosg y dydd gydag arbenigwyr a datblygu'ch busnes.
- **Arallgyfeirio a rheoli busnesau** – Mae ein grwpiau Agrisgôp yn cwrdd yn rheolaidd i'ch helpu gydag amrywiol destunau.

Ffoniwch Ganolfan Wasanaethau Cyswllt Ffermio ar 08456 000 813 neu ewch i www.cyswlltffermio.co.uk

Noddir Cyswllt Ffermio trwy Gynllun Datblygu Gwledig 2007-2013 sy'n cael ei ariannu gan y Gronfa Amaethyddol Ewropeaidd ar gyfer Datblygu Gwledig a Llywodraeth Cymru.